

Payí Poro Epesasi ηweáyí nání eanínaríní.

Payí rína Jisasoyá siyikí imónigíá aní yoí Epesasiyo ηweagíáyí nání Poro eanínaríní. Aní apí Esia píropenisiyo nikwíroníga uní nípimíní seáyí e imónagípiríní. Poro émáyí anímíní xwíyíá yayí winípaxípi wáí nura nemeríná aní apimí iwamíó eméíná Sabaríá ná woní e ηweaníniginí (Wáí wurímeiarígíá 18:18-21). E nemo ámí wí e wí e neméísáná ámí ríwíyo e nání nuri níηwearí uréwapíyaríná xwiogwí waú wo múroníniginí (Wáí wurímeiarígíá 19:1-41). E nemo ámí wí e emearíná omí fá nixero gwí aníyo ηwiráríe dání payí rína nearí Tikikasomí wiowáriníniginí.

¹ Poroní —Nioní Goríxo Kiraisí Jisasoyá wáí wurímeiaríní wo imóníwíniginírí xegí díní tíní nírípeanoníní. Nioní payí rína áamá Goríxoyá imónigíá Epesasi ηweáyíné —Seyíné segí nawíní ikárinígíó, Jisasomí nuxídíróná píraníní uxídarígíáyínéríní. Seyíné nání nioní payí rína nearí mónaparíní.

² “Negí ápo Goríxo tíní Áminá Jisasi Kiraiso tíní wá seawianírí seyíné níwayíroníro ηweapírí nání seaiirí éisixíní.” nimónaríní.

“Kiraiso tíní ikáriníηwaéne Goríxo naní imóníní apí apí neaiíní.” uríní náníriní.

³ Gorixo áamá dñí n̄yım̄ıñí t̄ḡáyí nimónıro an̄ınamı ı̄weáı̄ıx̄ıñıı̄ n̄ıwım̄ıx̄ıı̄ıñá nan̄ı wi-iarıñı̄pı, apı n̄ıpıñı Kiraiso t̄ıñı ikárıñıı̄ıwaéne rıxa neaiıñı̄ enagı nánı omı yayı uméwanıgıñı.

⁴ O xw̄fárı s̄ıñı mim̄ıx̄ım̄ı dání nene oyá sı̄ıw̄ıyo dání sı̄ııkw̄ı m̄ınıı̄ıwaéne imónırane xw̄ıȳá m̄ıneamearıpaxı imónırane yan̄ıwá nánı Kiraiso t̄ıñı nawıñı ikárıñıı̄ıwápımı dání fá yıyam̄ıx̄ım̄ı neaiıñıñı.

⁵ O en̄ıñá dání nene nánı dñı s̄ıpı wıñı enagı nánı “Áamá nionı fá yıyam̄ıx̄ım̄ı wıáyı Kiraiso wiın̄ıpımı dání gı nıaıw̄ı pıaxı mem̄ıáyıñıñı wım̄ıx̄ıı̄mıgıñı.” yaiwiárıñıñı. Xegı dñıyo dání “E éı̄mıgıñı.” n̄ıwımónı̄ nánı e yaiwiárıñıñı.

⁶ Nene re n̄ıyaiwirane seáyı e umeanıwá nánı e n̄ıyaiwiárı̄ en̄ııñı, “O wá n̄ıneawianı̄ıñá bı onımiápı m̄ıneawianı̄ nene o xegı dñı sıxı uyıño t̄ıñı nawıñı ikárıñıı̄ıwaéne enagwı nánı ‘Ayı enı xıxe nıı̄ı̄ıxıñı.’ m̄ıwımónı̄ xegı xewaxo anıpá w̄ıreñapıñı̄ıñı?” n̄ıyaiwirane seáyı e umeanıwá nánı e n̄ıyaiwiárı̄ en̄ııñı.

⁷ Nene Kiraiso t̄ıñı ikárıñıı̄ıwaéne enagı nánı o yoxáıpámı n̄ıperı xegı ragı púıpımı dání Gorixo gw̄ıñıñı nearoayırorı xw̄ıȳá x̄ıoyáı n̄ıwiaıkirane yarııwápı yokwarım̄ı neaiı̄ en̄ııñı. E n̄ıneaiı̄ıñá Gorixo wá onımiápı n̄ıneawianı̄ı neaiıñıñı?

⁸ Oweoi, aga wá ayá wı n̄ıneawianı̄ıñıpımı dání nearoayırorı yokwarım̄ı neaiı̄ en̄ı enagı nánı rarıñı. O dñı éı̄m̄ı saım̄ı n̄ımorı amıpı n̄ıñı nánı n̄ıj̄á imónıño enagı nánı

9 xewaninjo e éimiginiri wimóninipi tñi xixeni neríná eníná dáni Kiraiso eníapimi dáni áamá nání e wíimiginiri enwipeárinipi —Api áamáyá sinwíyo dáni ínimi imóninipirini. Api nání nene wíá neaókímixinirini.

10-11 Eníná dáni enwipeárinipi api, ayí amipí nñi anínamí tñi xwíarímí tñi imóninipyí “Kraisomí simanwíyóniní ínimi wurínaníwá nání rimóninwini?” niyaiwiro xixeni e imóninixiniri enwipeárinipirini. Síá e enwipeárinipi imóniniginiri rinárininíyi nimóniníná oyá diní tñi xixeni e imóniníarini. Pí pí o diní nenwiperíná “E éimiginí.” niwimóniniri yaiwiárinipi síwiá mé api tñi xixeni yárarinípa eníná dáni Kiraiso tñi ikárininíwaéne nání “Áamá ayí nioniyá imóninixiní.” niwimóniniri yaiwiáragipi tñi xixeni nerí e neaimixinirini.

12 Judayene —Áamá xámi Kraisomí diní niwikwímoro re yaiwigíáyí, “O neainipimi dáni Goríxo yeáyí neayimíxemeaníarini.” yaiwigíáyí nání nene xámi sinwí ipenwaénerini. Nene “Aga seáyí e imóninjo, ayí Goríxoríani?” niyaiwirane seáyí e umeaníwá nání xíoyaéne neaimixinirini.

13 Seyíné ení Kiraiso tñi ikáriniginíáyíné enagi nání xwíyíá nepaxiní imóniní yaní seaiapigíapi —Api Goríxo yeáyí seayimíxemeaníá enagi nání yayí seainarinipirini. Api seyíné aríá niwiróná diní wikwírófá enagi nání Goríxo xíoyá imóninixiniri xegí kwíyí símímaníyo dániníní “Niseaiapimíarini.” rárinipi tñi ikiyiníniní seaiárinirini.

14 Kwíyí neaiapinipi tñi ríxa ikiyiníniní

neaiárinñagí nání dñí re monwini, “Gorixo ‘Niseaiimfáriní.’ ráriní siní mineaímeanípí tñí xixení nīneaiimfáriní. Xfo ‘Nioní tñí nñwearo nioniyáyí imónífríxiní.’ yaiwiarinípí tñí xixení imónanfwá nání gwñiní neaíkwamixínfáriní.” Dñí aniní e monwini. Nene “Aga seáyí e imóninjo, ayí Gorixorfaní?” nīyairane seáyí e umeanfwá nání xegí kwíyípí tñí ikíyinñiní neaiariníriní.

“Gorixomí seyñé nání rixiní seauriyariníriní.” uriní nánirini.

¹⁵⁻¹⁶ Gorixo apí apí e seaiiní enagí nání nioní ení áamá wí re rarinagí, “Epesasi ñweáyí Áminá Jisasomí dñí nīwíkwíroro áamá Gorixoyá imónigíá nñí nání dñí sipí wiarinjoí.” rarinagí aríá winjáé dání nioní seyñé nání Gorixomí yayí nīwiayiríná wí pñí wiárarinámání. Rixiní nuriríná seyñé nání dñí nimorí

¹⁷ rixiní re seauriyariníriní, “Negí Áminá Jisasi Kiraisoyá Nwíáoxiní, seáyí e rimepaxí ápo Gorixoxiní, Epesasi ñweáyo ananí re wíirixiní. Joxí dñí kwíyípimí dání ayí dñí émfí saímí mopíri nání sfkíkfí womixiri dñí imóninípí nání xixení nijíá imónipírfá nání wíá wókímixiri éirixiní.” seauriyariníriní.

¹⁸⁻¹⁹ Seyñé rípí rípí nīyairane nijíá xixení imónipírfá nání rixiní seauriyariníriní, “Gorixo nioniyáyí nimóniro nioní tñí ñweáfríxiní wéyo íá neaumiriní dñí ikwímoarinwápi, ayí apírfaní?” yaiwiro “Xfoyaéne awiaxí imóniní neaímeanfápi —Apí ayá tñí sfmí sfmí

e mepaxí imóniḡpírini. Api, ayí apíríani?” yaiwiro “Xóyá ení sixí eániḡ pírí m+wiáikipaxí imóniḡpí —Api aga seáyí émi imóniḡpírini. Ámá xómi diḡ wíkwíroarigíáyo diḡ sixí wímoariḡpírini. Api, ayí apíríani?” yaiwiro epíríá nání o segí diḡ wíá seaókímixiníá nání omí rixiḡ seauriyariḡarini. Xóyá ení sixí eániḡ diḡ wíkwíronḡwaéne sixí neaímoariḡ api pípi maríái,

²⁰ ení sixí eániḡ Kiraiso xwáripáyo dání owiáp+nímeaníri siḡ wimixiri aḡnami xóyá wé náúmíni oḡweaníri wimixiri enípi, ayí xómi diḡ wíkwíronḡwaéne diḡ sixí neamímoariḡ axípinirini.

²¹ Wé náúmíni ḡweanḡ, o ḡiyí ḡiyí seáyí e nimóníro wíniyo seáyí e umenḡweaarigíáyorani, ḡiyí ḡiyí néní tḡḡwaéne nimóníri oḡweaaneyiníri yarigíáyorani, ḡiyí ḡiyí ení eániḡ nimóníri omenḡweaaneyiníri yarigíáyorani, ḡiyí ḡiyí áminá nimóníri yarigíáyorani, pí pí yoí omiḡ xixegíni yarigíáyíyá níwíriro rarigíáyorani, ayo níyoní kwíyí imónigíáyorani, áamá imónigíáyorani, níyoní o aga wíarí seáyí e wimóniḡorini. Agwí rínáni maríái, ná ríwíyo ení aniḡ e seáyí e níwimóníri ḡweaníarini.

²² Goríxo amípi níni ámarani, amípirani, Kiraisoyá suyímaḡwíyo wuríníríxiníri wimixiḡrini. O amípi níyoní nání Ámináo imóniḡo enagi nání áamá xóyá siyikí imónigíáyo mḡḡyiniḡ wimóniníá nání ení wimixiḡrini.

²³ O mḡḡyiniḡ imóniḡaná áamá oyá siyikí imónigíáyí xegí waráriníḡ imóniḡoi. Mḡḡyi

tíni warári tíni nawíni enáná wará noni xixeni imónariñípa Kiraiso —O amípi níni Gorixo wimónariñípi tíni xixeni imóníwínigíníri wimíxariñoríni. O Gorixo “Míñíyi xegípi oñweaníri míwimóní wará eni tíñíyi imóníwínigíní.” yaiwiñípi tíni xixeni imóníníá nání áamá oyá síyikí imónígíáyí api e imóníñoi.

2

“Nanínaníwá nání imónagwí aí Gorixo síñí neaimíxíñíri.” uríñí náníriñí.

¹ Eníiná seyíné Gorixomi maní níwiaíkiro íwí yagíápimi dání nanínípiríá nání imónagíáyíneríni.

² Síni e nimóníroná áamá Gorixomi míxídarígíáyí sípí yarígíápa axípi e yagíáriní. Seyíné kwíyí sípíyí añí píríyo emearíñíyo xiáwomi —O áamá Gorixomi maní wiaíkiarígíáyo sípípi éríxíniñí dñí ukíkayonjoríni. Oboríni. Omi seyíné eni xídagíáriní.

³ Áamá Gorixomi maní wiaíkiarígíáyí yarígíápa nene eni axípi nerane pí pí nípikwíni mimóníñípi oyaneyíniñí mñí níneainíriná sa anani yagwáriní. Pí pí íeapá neainípirani, negí dñíyo dání oyaneyíniñí neaimónípirani, sa anani yagwáriní. Áamá Gorixo wikí níwóníri pírí umamóáná nanínípiríáyí níni yarígíápa nene eni negí néra wagwápimi dání neríná axípi nanínaníwáníri yagwáriní.

⁴ Nene e imónaníri yagwá aiwí Gorixo nene nání dñí sípí níwiríná xwapí ayá wí wiaríñagí

nání “Wá onímiápi wianíimigíní.” mīwimóní ayá wí neawianíñííí.

⁵ Nene ríxa naní imóníñáná wá neawianíñímaní. Nene síní oyá maní níwíáíkirane íwí yagwápimí dání nanínaníwá nání imóníñáná wá níneawianíí Kiraiso ámí owiápníimeaníí síní níwímíxííí nene ení nawíní síní neaimíxííí. Goríxo wá níseawianííííípimí dání yeáyí seayímíxemeaníííí.

⁶ Nene Kiraisí Jisaso tíní nawíní síníííí níneaimíxíí neawáríímaní. O tíní nawíní ikáríííííwáéne enagí nání o xwárípayo dání owiápníimeaníí níwímíxííí nene o tíní nawíní wíápníimeáííííí neaimíxíí aníínamí gí íwo wé náúmííí oníweaníí níwímíxííí o tíní nawíní íweáííííí neaimíxíí enííííí.

⁷ Ayí rípi nání e enííííí. Ámá níní agwí ríná íweagíáyííí, ná ríwíyo íweapííííí, níní Goríxo ámá nání díní sípí níwírí Kiraisí Jisaso uowárenapíípi nání díní nímoróná díní re yaiwííííí nání e enííííí, “O díní wíkwírogíáyó wá onímiápi níwianíí uowárenapíímaní. Wá ámá wianarígíápi tíní xíxeni mé seáyí e imónííííí aí wíárí nímúrorí imóníípi níwianíí uowárenapííííí.” yaiwííííí nání Goríxo e enííííí.

⁸⁻⁹ Seyíné Jisasomí díní wíkwíróáná Goríxo wá níseawianíí seaiííííí dání yeáyí seayímíxemeaníííí. Segí díní tíní egíáíííí dání yeáyí seayímíxemeaníímaní. Seyíné naní yarííagíá sínwí níseaníí nání yeáyí seayímíxemeaníímaní. Ámá wí aí wigí egíáíííí

nánì weyí mímearínpa éfrixínìrì anípá yeáyí seayimixemeanírinì.

¹⁰ Ayí rípí nánìrinì. Agwí nene imónìḡwápi Gorìxo neaimìxìḡenerinì. Kiraisì Jisaso t́nì ikárìḡwaéne neaimìxìḡ enagi nánì “Imìrìḡ mimónìḡpìḡ éfrixínì.” yaiwìḡpì —Apì eníná dání repeárìḡpìrinì. Apimì xídífrixínìrì neaimìxìḡenerinì.

“Kiraiso Judayene t́nì émáyíné t́nì nawínì neakumìxàrìḡrinì.” urìḡ nánìrinì.

¹¹ Ayínánì eníná seyíné segí sènáíwa seaxìḡíḡe dání émá imónìḡáyíné —Seyíné nánì Judayí re seararìḡáyínerinì, “Iyí śmí śó mìwákwinìḡáyírinì.” seararìḡáyínerinì. E nìrìro aí “Iyí śmí śó wákwinarìḡwaénerinì.” rìnarìḡáyí yarìḡápi, ayí Gorìxoyá wé t́nì maríá, áamá wé t́nìḡ wákwinarìḡápirinì. Seyíné eníná imónagíápi nánì sìnì dìḡ oseaininì.

¹² Íná Kiraiso t́nì mìkumìxìḡ xegí bì nimónìro ná j́amínìḡ ḡweaagíárinì. Gwí Isìrerìyíyá imónìḡárí —Arí Gorìxo nionìyárí oimónìrì íá yamìxìḡrìrinì. Arí t́nì seyíné wigíyí wí imónagíámanì. Xwìyíá gwí arímì śmìmanì e dání “E nìseaiimíárinì.” réoárìḡpì seyíné enì nìseakumìxìrì mìsearagíyínerinì. Seyíné áamá Gorìxomì mìxídarìḡáyí t́nì nìkumìxìḡróná ŕwéná nanì apì neaímeaníáfanìrì dìḡ níkwímore xwayí nanìrì ḡweaagíámanì. Gorìxo nánì bì nìj́fá imónagíámanì.

¹³ Eníná seyíné e nimónìro Gorìxo t́ámìnì ná j́amínìḡ ḡweaagíá aiwì agwí ríná Kiraisì Jisaso t́nì nawínì ikárìḡíḡ enagi nánì o nìseapeiríná

xegí ragí púþpimi dáni nipemeámi Gorixo tñfmíni aŋwi éniñf seabiñfíriñi.

14 Émáýné Judayí tñni sñni sñmí tñni minipa epírfá nání piyíá neawíriñfíriñi. E neríná émáýné Judayí tñni sñmí tñni inagíápi, api xwínániñf niseamudímorí píronípi xío péþpimi dání xwíná nipiñeamoríniñf nerí áamá apiáu siyikí ná bñni imónipísi nání imixiñfíriñi.

15 Xwínániñf niseamudímorí píronípi —Api ŋwí ikaxí eániñfyo “E éfríxiñi. E éfríxiñi.” níríri sekaxí nira uñpi tñni “E mepani. E mepani.” níríri ŋwí ikaxí nira uñpi tñni ayo eániñfíriñi. Api ríxa siwiá imixiñfíriñi. Ayí émáýné tñni Judayí tñni áamá apiáu nioní tñni níkaríniñfípiimi dání siyikí ámi siñf ná bñni oimóníri ŋwí ikaxí eániñfípi siwiá imixiñfíriñi. E neríná áamá apiáúmi piyíá wíriñfíriñi.

16 Yoxáþámi peníþpimi dání áamá apiáu sñmí tñni inagíápi xwapírá eaáríri siyikí ná bñni oimóníri níkuñiximáná Gorixo tñámíni nipemeámi urí emfáníri ŋwí ikaxí eániñfípi ná mayí siwiá imixiñfíriñi.

17 O nñbírí émáýné, Gorixo tññf ná jfamíniñf ŋweagíáyné tñni Judayí, o tññf aŋwi éniñf ŋweagíáyo tñni wáf re seariñfíriñi, “Niyínéni tñni nawíni imóníþíri nání ríxa piyíá seawíriñáríni.” seariñfíriñi.

18 O, negí wo imóniño ápo Gorixo tñámíni ŋweañagi nání Judayene tñni émáýné tñni ananí xegí kwíyí neaiapiñfípiimi dání ananí o tñfmíni upaxí imóniñwíni.

19 Ayínáni seyíné sñni wí eñfíyíné mimóniñoi.

Sini xewíyíné mimóniñoi. Oweoi, rixa áma Gorixoyá imónigfáyí tñi kumixiniñoi. Rixa Gorixoyá íwixé wiyínéniní imóniñoi.

²⁰ Ayí rípi searariñini. Gorixo aní wiwá nimiriríná wáf wurimeiarigfáwa tñi wáf rókiamoarigfáwa tñi nitíwayirómáná émayíné eni seáyí e niseaikwiárimáná nimira peyariniñini. Aní iwá nání sñá xámi nitíwayirori tñiño, ayí Kiraisi Jisasorini.

²¹ Aní niwání o enípimi dání píraniniñi níki kíróniga uri xwé nimóga uri yariñagi nání aní ηwáf Ámináo nání wiwá imónarini.

²² Émayíné eni Kiraiso tñi ikárinigfáyíné enagi nání o aní Gorixo xegí kwíyípmi dání ηweanfa nání iwá nimira nipeyiríná xóyá siyikí imónigfá wíniyí tñi niseakumixiri nimira peyarini.

3

“Gorixo yumí enwípeáragípi wáf wókímíxíwínigíniri nírfeariñini.” uriniñi.

¹ Gorixo émayíné tñi Judayene tñi nawini neakumixiniñi enagi nání Poroni —Nioni Kiraisi Jisaso nání émayíné wáf searimeariñagi nání gwí niñwirárigfónirini.

² Ai “Gorixo nioni wá niniwianiri émayíné wáf searimfa nání nírfeariñipi nání seyíné rixa arfa rfa wífwixini?” nimónarini.

³ Xwíyíá nene yumí neaimóniniñipi Gorixo wáf nókímíxíagi nání api nání nijfá imóniniñi. Api nání rixa bí onimiápi rfwaminiñi neari searini.

4 Seyíné api íá nīroróná re yaiwipaxírini, “Gorixo eníná dání e éimiginiri yumí yaiwiárirí Kiraiso agwí ríná neaimixiri enípi nání nijíá Poro imóninípi, ayí apíríani?” yaiwipaxírini.

5 Ámá eníná dání neweáa bagíáyí api nání xe nijíá oimónipoyiniri wíá wókímixinímani. E mepa neri aí agwí ríná kwíyípimi dání xegí wáf wurimeiarigíáwami t́ni wíá rókiamoarigíáwami t́ni yumí enwípeáragí api nání anani wíá wókímixariní.

6 Yumí Gorixo enwípeáragí wíá neaókímixípi, ayí rípirini. Émáýné xwíyíá yayí neainarinípi díní níkwíroróná Kiraisi Jisaso t́ni nawíni ikárinigíáýné imónigíapimi dání seyíné Judayí t́ni nawíni Gorixo ipímoárinípi meapaxí imóniro ayí t́ni níkumíxinímáná siyíkí ná b́ni imóniro Gorixo “E níseaiimíariní.” símímaníyo dání réoárinípi ayí t́ni nawíni seaímeapaxí imóniro egíáyínérini. Yumí Gorixo enwípeáragí wíá neaókímixípi, ayí apírini.

7 Gorixo xwíyíá api wáf nurimeíwiniginiri nínirípearíná “Omíniníní e níiníá nání wá níwianiri anípa e owiiminí.” yaiwinípi t́ni xixeni níiri “Ení síxí owímíximini.” yaiwinípi t́ni xixeni níiri neri nírípeanírini.

8 Ámá Gorixoyá imónigíáyo onaxíyíkwini imóniníáoni, ayí nioni imóniníá aiwí o émayo awiaxí xegí b́ imóniní Kiraiso neaiinípi —Api aga seáyí émi imóniní enagi nání ámá wigí díníyo dání wí “Ayí apíríani?” yaiwipaxí mimóninípirini. Api nání wáf uríwiniginiri Gorixo wá api e níniwianiri nírípeanírini.

9 Ámá Gorixo ayo e wiíimigíní yúmí yaiwiáragípi nání re yaiwipírfa nání, “Gorixo neríná xfo yaiwiáragípi tñí xixení enjírání?” yaiwipírfa nání wíá wókímíxíwínigíní ení nírípeanjíríní. Xámí Gorixo —O amípi níní imíxíñoríní. O ínímí rípi yaiwiáragípi nání, “Ámáyo yeáyí uyimíxemeámífa nání apí éimígíní.” yaiwiáragípi nání “Ámá xe ananí nijfá oimónípoi.” míyaiwí yúmí níwia wagíríní.

10 Agwí ríná anína tñímíní néní tígíáyí tñí ámíná imónígíáyí tñí Gorixo ámá xixegíní imónígíáyí níkumíximáná síyikí ná bíní wimíxarínagí síñwí níwíníróná “Níjfa xixegíní Gorixo imónínípi síxí ínínáná níkwioámíga eaarínípi yapí rfa imóníní?” yaiwipírfa nání eníná dání ámáyo yúmí níwia wagíríní.

11 Apí e neríná xfo eníná dání “E éimígíní.” yaiwiáragípi —Apí negí Ámíná Kiraisí Jisaso neainípi mí dání xixení yárínípi ríní. Apí tñí xixení enínigíní.

12 Kiraiso tñí níkárínírane nání ayá ígígí mé epaxíríní. “Goríxomí ríxíní bí ouraneyí.” níneaimóníríná omí díñí níwíkwírorínípi mí dání “Ananí arfá neainíñot.” níyaiwirane o tífáminíníñí nurane ríxíní urípaxí imóníníwíní.

13 Ayínání nioní re osearímíní, “Nioní seyíné arírá seaimíníri yarínápi nání xeaníní rípi nímeáípi nání Goríxomí nuríróná anígwí maní ríníní meaarínanígíní kíkífa mepaní.” osearímíní. Nioní nímeáípi, ayí apímí dání seyíné seáyí e imónípi rfa nání nímeaarínagí nání

seararɪŋɪnɪ.

“Gorixo enɪ sixɪ sealmixɪwɪnɪgɪnɪrɪ seaurɪyarɪŋárɪnɪ.” urɪŋɪnánɪrɪnɪ.

¹⁴⁻¹⁵ Ayɪnánɪ nionɪ ápo Gorixomɪ —O gwɪ arɪ arɪ anɪnamɪ ɲweagɪáyoranɪ, xwɪárɪmɪ ɲweagɪáyoranɪ, ayo nɪyonɪ emeanɔrɪnɪ. Omɪ rɪxɪŋɪ urɪmɪnɪrɪ nánɪ xómɪŋɪ nɪyɪkwɪrɪ re urarɪŋárɪnɪ,

¹⁶ “Joxɪ Epesasi ɲweáyo joxɪyá kwɪyɪpɪmɪ dánɪ enɪ sixɪ weámɪxeɪ. E nerɪná joxɪ píranɪŋɪ rɪxɪdɪpɪrɪfá nánɪ seáyɪ e xewanɪŋoxɪ níkɪnɪrɪ imónɪŋɪpɪ tɪnɪ wigɪ dɪŋɪ enɪ sixɪ weámɪxeɪ.” urarɪŋárɪnɪ.

¹⁷ Ámá anɪ wiwámɪ nɪpáwirɪná yarɪgɪápa Kiraiso segɪ dɪŋɪ wɪkwɪroarɪgɪápɪmɪ dánɪ nɪwiapɪrɪ oseanɲweanɪrɪ rɪxɪŋɪ “Enɪ sixɪ weámɪxeɪ.” seaurɪyarɪŋárɪnɪ. Íkɪá xwɪáyo pɪpɪŋɪ nɪwárɪrɪ xáíwɪ roarɪŋɪpa seyɪné enɪ axɪpɪ e nero Gorixo wá seawianɪŋɪpɪmɪ pɪpɪŋɪnɪŋɪ nɪwárɪro xáíwɪ rófrɪxɪnɪrɪ seaurɪyarɪŋárɪnɪ.

¹⁸⁻¹⁹ Seyɪné e nimónɪrónáyɪ, ámá Gorixoyá segɪ wɪnɪyɪ nɪnɪ tɪnɪ Kiraiso nene nánɪ dɪŋɪ sipɪ wiarɪŋɪpɪ —Dɪŋɪ sipɪ o wiarɪŋɪpɪ ámaéne negɪ wíyo wiarɪŋwápɪ tɪnɪ xɪxenɪ mimónɪnɪ. Apɪ aga seáyɪ e ná émɪ imónɪŋɪpɪrɪnɪ. Apɪ nánɪ ámá nɪjɪá nimónɪro aí “Yoparɪ e iyɪ rimónɪnɪ?” nɪrɪrɪ nɪjɪá xɪxenɪ mimónɪpaxɪpɪrɪnɪ. Apɪ nánɪ seyɪné dɪŋɪ nɪmoro “Ayɪ apɪ ipɪ rimónɪnɪ?” yaiwɪpɪrɪárɪnɪ. E nerónáyɪ Gorixo nimónɪrɪ yarɪŋɪpɪ nɪpɪnɪ nánɪ dɪŋɪ sixɪ seaímopaxɪrɪnɪ.

20-21 Gorixomi —O nene rixiñf nuriranéná “E neaii.” urirane “E epaxorfaní?” yaiwirane yariñwápiní neaiipaxomaní. Xíoyá ení sixí eániñfpi ríxa neamímoníyo dání aga seáyí émi wiárf múropaxí imóniñfpi neaiipaxoriní. Omi Kiraisí Jisasoyá siyikí imóniñwaéne, o tñní nawíni ikárinñwaéne íníná aníñf miní yayí numéra úwanigini. Ámá ríná dání gíní gíná ñweañwaéne yayí numéra waníwá nání imónárfwinigini. “E éwanigini.” nimónariní.

4

“Kiraísoyá siyikí imóniñwaéne oyá warárf imóniñwiní.” uríñf nánirini.

¹ Ayinání Ámináo nání wáf rimeariñápimi dání gwí niñwirárigtoní ení rirémixí bñ rípi oseaimini. Ámá wí seyíné emeariñagífa siñwí niseaniróná diñf re seaiaiwipírfá nání, “Gorixo ayí naní e imónírfrixiniri wéyo íá umiríñfpi tñní xixeni ayo rífa yariñoi?” seaiaiwipírfá nání íá seaumiríñfpi nání diñf nímoro píraníñf érfrixini.

² Yunigíáyíné imónírfrixini. Ámáyo awayini mérfrixini. Ámá wí uyínií niseaikárirínáyí aí xe oneaikárfpoyiniri siñwí winírfrixini. Ayí nání diñf sipí niseairíñfpi dání ikwianwí weapinírfrixini.

³ Kwíyí Gorixoyápi seyíné nawíni ikárinipírfi seakumixiñf enagi nání piyífa seawíriñfíyíné gwiaumí niniríñfpi dání aníñf apini e imóníwaniginiro xaiwí íá xirírfrixini.

⁴ Ayí rípi náni searariḡini. Wará Jisasoyá siyikí imóniḡwaéne imóniḡwárí ná wiríni imóniḡwini. Kwíyí nineneni neaímeanḡipi eni ná bini imónini. Gorixo nioniyá oimónípoiḡiri wéyo íá nineaumiriḡná “Xío neaiiníápi, ayí apiriḡani?” yaiwiani náni neaimixiḡipi bi bi mimóní axipiḡini imóniḡagi náni diḡí “E neaiiníáriḡini.” niyaiwirane wikwímoariḡwápi eni ná bini imónini.

⁵ Negí Ámináo eni ná woniriḡini. Diḡí wikwíroariḡwápi eni ná biniḡini. Wayí Kiraisomi diḡí niwikwírómáná meariḡwápi eni ná bini imónini.

⁶ Gorixo —O áamá níni emeanḡoriḡini. Omi níni simaḡwíyóniḡí wuríniḡíoriḡini. Niyoni xío wimónariḡipimi dání wimixariḡoriḡini. Niyoni diḡí ukikayoriḡini. O eni ná woniriḡini.

⁷ Api nipiḡini ná bini ná bini nimóga uḡagi aiwi o Jisasoyá siyikí imóniḡwaéne wá nineaawianiḡi ayí e epaxí e epaxí imóníḡrixiḡiriḡini. E neríḡná sipíí míneai Kiraiso wá nineaawianiḡi neaiiḡipi tíni xixeni neamímoníriḡini.

⁸ Ayináni Bikwíyo dání Kiraiso náni re niriḡiriḡini eániḡini, “O émi náni niḡeyiríḡná pikiorápíyí aga ayá wí níméra yiri ámányo wá niwianiḡi anipá bi mání wiri eḡiriḡini.” Bikwíyo dání e niriḡiriḡini eaniḡini.

⁹ Xwíyíá “O émi náni niḡeyiríḡná” riḡiḡipi pí náni riḡiniḡi? Ayí o sini aḡínamí náni niḡeyipa neríḡná xámi xwíárimí iniriwámiḡini piyíḡí siwí aḡímiḡini wepiḡniḡo eḡagi náni riḡiniḡi.

¹⁰ Wepiḡniḡo, ayí peyiḡo axoriḡini. Niḡeyiríḡná

amipí níní Gorixo “E imóníwínigíní.” yai-wiárinjipi xixení imónínfa nání oemínirí anj píríyo wiárf seáyi riwámíní peyinínigíní.

¹¹ Xwiýfá nioní mñj íróá ripí, “Ámáyo wá nñwianírí anpá bí mñní wirí enjíní.” mñj íróá apí, ayí ripí náníní. Kiraiso áamá wíyo wáf nurimeífríxíní wimíxínjíní. Wíyo wáf nírókiamoífríxíní wimíxínjíní. Wíyo síní Gorixomí míxídarígfáyo áwanj nuríroná óñínj imopírfá nání misí imónífríxíní wimíxínjíní. Wíyo ríxa Gorixomí xídarígfáyo umenwearo uréwapíyiro éfríxíní pasítá wimíxínjíní.

¹² Gorixoyá imónínjwá nñnenení xixe arírá inípaxí imónanfwá nání wonení wonení apí apí e nñneaimíxa unjíní. Kiraisoyá wará nene inínjwárf sayá nímóga unfá nání xixe arírá inípaxí imónanfwá nání apí apí e nñneaimíxa unjíní.

¹³ Nene Gorixo apí apí e nñneaimíxa unjípimí dání xewaxomí dñj axípi wíkwírorane o nání xixení nñjáf imónírane neranéná bíní bñe maráfí, axenení imónanfwáriní. Yóf Kiraiso imónínjipi nene ení apí tñní xixení imónanfwá nání apí apí e nñneaimíxa unjíní.

¹⁴ Gorixo apí apí e nñneaiia unj enagí nání agwí nene síní pópia yapí imónípaxí mimónínjwíní. Ewé imeamíkwí neríná mamówáriní mñeyoari néra warínjpa, imñj neríná nñxemí urí nñxemí bírí néra warínjpa nene ení axípi síní e epaxí mimónínjwíní. Xwiýfá nepa mimónínj xegí bí xegí bí nearéwapíyaníro yarígfápimí dání síní nñxemí neaurí nñxemí neabírí

epaxí mimóniηwini. Ayí ripi searariηini. Ámá nepaxiηí nimóniro wigí ináyiniηí nimóniriηípiimi dání yapí nearéwapiyaniro éfáyo sini aríá yímiηí wipaxí mimóniηwini.

¹⁵ E mimónipa nerane xixe wá niwianeniranená xwiýfá nepa rariηíápiini íá xiríwanigini. Api nixiriηanáyí, nene pí pí neríná yóí imóniηwaéne nimóga nurane Kiraiso tíni píraníηí kumixinaníwáriní. O warári imóniηwaéne nání miηíyi imónini.

¹⁶ O miηíyiniηí imóniηáná oyá siyikí imóniηwaéne xfo neaimixariηípiimi dání wé sikwí úpikwí saηwí ayí niwíkwíroniri imóniηípániηí imóniηwini. Api nipiini e imóníwiniηiniηiri imóniηípi tíni xixeni neríηíyo dání ikwíronini. Api api e imóníwiniηiniηiri imóniηípi tíni xixeni nero diηí sipí ninirínáyí, wará niríni xwé niwiaróa uri eηí sixí iniri néra uníariní.

“Xámi yagfápi yará nípímore siηí bi ηwirárinírixini.” uríηí nánirini.

¹⁷ Ayináni nioni Ámináo tíni ikáriníηáoni íkwairirí bi oseaimini. Ámá Gorixo nání majfá imóniηfáyí yariηfápa sini mepa éfrixini. Ámá ayí amípi surímá imóniηípi nánini diηí moariηfáyí eηagi nání rariηini.

¹⁸ Sipípi nání diηí nímoro nání wigí diηí sfá yimixinariηfáriní. Majfá ikáriníro diηí wakísí iníro yariηfá eηagi nání diηí niyimíηí Gorixo ámá xfomi diηí wíkwíroariηfáyo sixí uyariηípi tífáyí mimóniηoi.

19 Wigí dñí sñánñí imónñagi nání ayá bñ yarígfámaní. “fwí inanfwá nání ríá imónñwññí?” nñyaiwiro sñmí xeadfpénarígfárññí. Pí pí piaxí weánipaxí imónñípi aí sññí mé wiárí yarígfárññí.

20 Ayí e yarñagíá aiwí seyñé Kiraiso nání nñsearéwapñyirñná wí e searéwapñyigfámaní.

21 Nioní re nimónarññí, “Seyñé Kiraiso nání ríxa arfá wigfárññí. Ámá Jisaso tññí ikárññígfáyí epaxí imónñípi ríxa searéwapñyigfárññí.” nimónarññí. Ámá Jisasomí xfdarígfáyññí nepaxññí imónñípi nání nñjía imónígfá enagi nání rarñññí.

22 E éríxññí ríxa searéwapñyigfápi, ayí rñpññí. Seyñé sññí Jisasomí dññí mñwíkwíropa nerñná sipí imónagfápi —Apí seyñé sipí néra wagfápimí dání sñání imónñípiññí. fwí nání mññí inarígfápimí dání xwíríá seaikxémññí nání yapí seaíwapñyimññí enpññí. Apí yaránñí pñmófrññí.

23 Ámí bñ seyñé ríxa searéwapñyigfápi, ayí rñpññí. Segí dññí moarígfápi ámí sññí bñ yáríó inffrññí.

24 Ámí bñ searéwapñyigfápi rñpññí. Seyñé ámí ámá sññí oimónpoyññí Goríxo seaímíxíyípi —Apí Goríxo xewanñño imónñípa imónñípiññí. E nimónñóná nepaxññí nimónñíñpimí dání wé rónññí ero Goríxo wimónarññípi ero epaxpññí. Apí seyñé ñwírárññíññí.

Ení rírémixí bñ wññí nánññí.

25 Ayínáni segí yapí rarigíápi emi nimómáná woxini woxini áamá seaímeaarigíá giyí giyo xwíyíá nuriríná nepaxinípiini uríírixini. Nene Kiraisoyá wará axírími dáníniñí ninírane xixe íkwíkwírí iníñwaéne enagi nání rariñini.

26 Seyíné wikí niseaónirí aiwi wikí seaónípiimi dání “Xe sipí oemini.” niyaiwiri e mepa éírixini. Wikí xwapí ayá wí nóga mupa éírixini. Sini niseaónirínáyí, sogwí ipímeáí e dání píni wiáríírixini.

27 E nero obo ayí íwí éírixinirí xe yapí oneaíwapíyinirí sñwí miwinípa éírixini.

28 Íwí meaarigíáyí ámi íwí bi mímeapa éírixini. E mepa nero ríwí níríkwínimáná wigí wé tñi omíñí xixeni imóniñípi nero áamá amípi nání díwí ikeamónarigíáyo arírá wíwanigíinirí éírixini.

29 Segí maníyo dání sipí xwíyíá bi aí mírípa éírixini. Áamá pí pí xwíyíá urípaxí imónigíáyo wigí imónigíápi tñi xixeni nuriríná diñí sixí ínipaxí imóniñípiini uríírixini. Gíni gíná nuriróná naní owimíxaneyiníro nání diñí wíá wónipaxí imóniñípiini uríírixini.

30 Seyíné sipí neríñípiimi dání kwíyí Goríxoyápi diñí ríá uxepaxí imóniñípi wí mepa éírixini. Kwíyípi, ayí sá yoparíyi Goríxo gwíniñí seaikweaníá nání ríxa ikíyiniñíñí seaíaríñípi enagi nání searariñini.

31 Diñí wí sá miyíkinípa éírixini. Míxí wí rípaxí mimónípa éírixini. Wikí ríá ápiáwíniñí mónípa éírixini. Xwamiání wí mepa éírixini. Xwíyíápai wí munwiráripa éírixini. Sími tñi wí

mîwîpa éfrîxîni.

³² Apî apî mepa nero xîxe dîñî sipî inîro wá wianenîro éfrîxîni. E neróná Gorîxo Kiraiso seaiîñpîmî dâni segî wikârîgîápî yokwarîmî seaiîñpa seyîné enî xîxe yokwarîmî inîfrîxîni.

5

¹ Seyîné niaîwî Gorîxo dîñî sixî seayîñyîné enagî nâni omî ikanîñî wiaxîdîfrîxîni.

² Kiraiso —O ámaéne nanî neaimîximînrî nâni yoxáfpâmi xe onîpîkîpoyînrî nerîná Gorîxomî piyîá wîrîamîgînrî rîdiyowâniñî ninîrî omî sinadîñî nanî weañorîni. O nene nâni dîñî sipî nîwirîná neaiîñpa nene enî pí pí neranéná “Ámáyo dîñî sipî nîwirîñpîmî dâni rîa yarîñwîni?” nîyaiwinîrane nanîni wîiwanîgîni.

³ Seyîné áamá Gorîxoyá imónîgîáyîné enagî nâni áamá wî seyîné nâni rîpî rîpî rîpaxî oimónîpoyînrî sîñwî mîwîniîpa éfrîxîni, “Ayî íwî apî inîgîawîxîni. Piaxî weánîpaxî apî egîawîxîni. Amîpî wî mîneamúropa oenîrî anîñî minî yarîñoî.” Apî apî rîpaxî oimónîpoyînrî sîñwî mîwîniîpa éfrîxîni. Seyîné apî apî wî mepa éfrîxînrî seararîñîni.

⁴ Seyîné rîperîrî nrîróná xwîraimîmî inîñî bî mîrîpa éfrîxîni. Sipî ikaxîranî, xwîyîá miponîñranî, bî mîrîpa éfrîxîni. E mepa nero Gorîxomî xîo seaiîñpî nâni yayî wîrîxîni.

⁵ Seyîné rîpî nâni rîxa nijîá imónîñagîa nâni rarîñîni. Áamá íwî inarîgîáyîranî, wigî xwioxîyo piaxî eámîxinarîgîáyîranî, áamá amîpî

wí m̄neamúropa oen̄r̄i an̄iñf̄ min̄f̄ yar̄igf̄áyf̄ —
Ayf̄ am̄ipí m̄neamúropa oen̄r̄i yar̄igf̄áp̄i wigf̄
ñw̄f̄án̄iñf̄ nim̄x̄iro mear̄igf̄áyf̄r̄n̄i. Ámá ayf̄ran̄i,
ayf̄ n̄n̄iyf̄ wo aí Kiraiso t̄n̄i Gor̄ixo t̄n̄i awaúyá
xwioxf̄yo wí n̄iñwean̄f̄aman̄i.

*“Gor̄ixoyá w̄f̄á ókin̄p̄n̄i n̄era eméwan̄iḡn̄i.”
ur̄iñf̄ nán̄r̄n̄i.*

⁶ Seyf̄né sipí ap̄i ap̄i oépaȳn̄r̄i yap̄i
searep̄isip̄r̄ix̄n̄r̄i aw̄ín̄iñf̄ ñweáf̄r̄ix̄n̄i. Ámá
Gor̄ixom̄i man̄f̄ wiaíkiar̄igf̄áyf̄ ap̄i ap̄i yar̄igf̄áyf̄
en̄aḡi nán̄i o xegf̄ wikf̄ wón̄iñf̄p̄i p̄r̄f̄ umamon̄f̄a
en̄aḡi nán̄i searar̄iñ̄i.

⁷ Aȳnán̄i seyf̄né ayf̄ t̄n̄i n̄ikum̄ix̄n̄iro mep̄i
m̄it̄in̄pa éf̄rix̄n̄i.

⁸ En̄íná seyf̄né sipí ap̄i ap̄i n̄era nuróná s̄f̄a
yin̄iñf̄m̄n̄iñf̄ emeagf̄áyf̄né imón̄agf̄a aí agw̄i
ríná Ám̄ináó t̄n̄i n̄ikár̄in̄r̄iñf̄p̄im̄i dán̄i w̄f̄a
óm̄ix̄n̄iñe emear̄igf̄áyf̄né imón̄iñagf̄a nán̄i
searar̄iñ̄i. Aȳnán̄i w̄f̄a óm̄ix̄n̄iñe yar̄igf̄a
wiȳf̄nén̄iñf̄ nimón̄iro éf̄rix̄n̄i.

⁹ Ámá w̄f̄a óm̄ix̄n̄iñe emear̄igf̄áp̄im̄i dán̄i
pí pí nan̄f̄ imón̄iñf̄p̄ran̄i, pí pí wé rón̄iñf̄
imón̄iñf̄p̄ran̄i, pí pí nepa imón̄iñf̄p̄ran̄i, n̄ip̄n̄i
yar̄igf̄a en̄aḡi nán̄i rar̄iñ̄i.

¹⁰ Ap̄i ap̄i nerónáyf̄, Ám̄ináó wimón̄ar̄iñf̄p̄i nán̄i
éwap̄f̄n̄f̄rix̄n̄i.

¹¹ Ámá s̄f̄a yin̄iñf̄m̄n̄i emear̄igf̄áyf̄ t̄n̄i
n̄ikum̄ix̄n̄iro sipí ayf̄ yar̄igf̄áp̄i —Ap̄im̄i dán̄i
ámáyo nan̄f̄ wí wiipax̄f̄ men̄n̄i. Ap̄im̄i dán̄i
ámá xw̄ir̄f̄án̄i ik̄ixén̄pax̄p̄i imón̄n̄i. Ap̄i mepa
éf̄rix̄n̄i. E mepa nero ámá n̄n̄i “S̄f̄a yin̄iñf̄m̄n̄i

emearigfáyf yarigfápi sipí rfa imónini?"
oyaiwípoyiniri uyfwf wfaninjf wómixirfini.

¹²fwf wigf yumf yarigfápi nerfnáni marfái, sa
api nání niri fná aí ayá neainpaxf enagf nání
xwiyfá rípi niri eáápimi neámiméini.

¹³E nerf aí amípi áma yarigfáyo wfá wómixána
"Apf nanf rfa imónini? Sipí rfa imónini?"
yaiwipaxfini. Wfá wómixána amípi sijnáni
nimóninijfimi dánf wfá ónarinjf enagf nání
rarinini.

¹⁴Ayináni áma sipí yarigfáyo xwiyfá rípi
Bikwíyo dánf urinini, "Sá wenf roxiní,
ríxa rikewónei. Áma piyf wegfe dánf ríxa
wiápnímeaf. E éaná Kiraiso wfá rómixinijof."
urinini.

¹⁵Ayináni seyfné nemeróna sijnwf tñf nemero
majfá nikáriniri yarigfáyf yapf mé dinf émi saímf
moarigfáyf yapf éfirixini.

¹⁶Ríná áma sipí xwapf ayá wí yarigfíná
enagf nání seyfné sinf nanf imóninijpi epaxíná
imónijnánáyf, e éfirixini.

¹⁷Ayináni agwf seyfné xaxá mikárinipa nero
Ámináo "E éfirixini." wimónarinijpi nání nijfá
oimónaneyiníro éfirixini.

¹⁸Inigf papíkf yarigfápi xwapf niníro papíkf
mepa éfirixini. Xwirfá sealkixepaxf enagf nání
seararinini. Goríxo wimónarinijpi yanfwá nání
xíoyá kwíyipi xe neaxixérówiniginiri éfirixini.

¹⁹Seyfné xwiyfá niriniróna sonf Goríxo
neainijpi nání rininijpi tñf seanf Kiraiso nánipi
tñf sonf oyá kwíyf nánipi tñf niri rinírxini.
Ámináomi yayf numeróna manf tñf sonf niri

aí díní t́nì enì ŕf́ŕx́nì.

²⁰ Pí pí seyíné seaímeaarińpí nípini nánì ápo Gorixomí yayí wífŕx́nì. “Negí Ámíná Jisasi Kiraiso t́nì ikárinińagwí nánì yayí wipax́fŕani? Oyí, e epax́rini.” ńyaiwiro e éfŕx́nì.

²¹ Nene aríá ńwirane wáyí winwáo Kiraiso enagi nánì śmanẃyónińí x́xe yeáyí uŕninińwanigini.

Wigí xiepiwami ur-ńpí nánirini.

²² Xiepiwayíné, Ámíná Jisasomí śmanẃyónińí yeáyí wuŕnariǵápa segí oxowamí enì śmanẃyónińí yeáyí wuŕnfŕx́nì.

²³ Kiraiso áamá x́oyá śyikí imóniǵáyo —Ayo gẃnińí roayíroní enagi nánì x́oyá warárinińí imónińoi. Ayo Kiraiso ḿńyínińí wimónińípa oxowa wigí aṕxíwayá ḿńyínińí imónińagi nánì rarini.

²⁴ Kiraisoyá śyikí imóniǵáyí x́omí śmanẃyónińí wuŕnariǵápa aṕxíwayíné enì segí oxowa pí pí nánì searána aríá ńwiro śmanẃyónińí wuŕnfŕx́nì.

Wigí xiagwowami ur-ńpí nánirini.

²⁵ Xiagwoyíné, Kiraiso xegí śyikí imónińíyí nánì díní śpí ńwiri aríá winfa nánì xe yoxáfpámí onípikípoyiniri enípa oxoyíné enì segí aṕxíwamí díní śpí wífŕx́nì.

²⁶ O e neríná xegí śyikí imónińíyí pípi imóníwinigini rí maríá, “Díní ẃkwíronwiní.” rána igíá eámonípimí dání íkwiráfnánińí oimónípoyiniri eníriní.

27 Xfóyá siyikf imóniñyť xegť sťmĩmanjťmĩnĩ nĩñwirárĩnĩrĩná imĩrĩñť mimóniñagi owĩnĩmĩnĩrĩ e eñťrĩnĩ. Rapĩrapť mĩdunĩpa erĩ kĩkwiñwť meakĩnĩpa erĩ eñťyť yapť imóniñagi owĩnĩmĩnĩrĩ erĩ siyikwť mĩnĩpa erĩ xwĩyťá meárĩnĩpaxť mimónĩpa erĩ eñagi siñwť owĩnĩmĩnĩrĩ erĩ e eñťrĩnĩ.

28 Ayĩnání oxoyťné woxĩnĩ woxĩnĩ jiwanĩñoxĩ dĩñť sipĩ nĩnĩrĩ pĩránĩñť menarĩñťpa segť apĩxiwamĩ enĩ dĩñť sipĩ nĩwĩro pĩránĩñť uméťrĩxĩnĩ. Meánťgĩpimĩ dánĩ wará ná bĩnĩ imóniñagĩ nání áamá xiepĩmĩ dĩñť sipĩ nĩwirĩná xfo enĩ nawĩnĩ dĩñť sipĩ inarĩñť eñagi nání rarĩñĩnĩ.

29-30 Nene nĩjťárĩnĩ. Xegť warápimĩ áamá go peá mónarĩñťrĩnĩ? Oweoi. Kiraiso xfoyá warárĩmĩ dánĩ sikwť wé inĩñťyťnĩñť imóniñagwĩ nání xfoyá siyikf imóniñwaéne pĩránĩñť neamearĩñťpa áamá nĩnĩ enĩ axťpĩ aiwá nĩro pĩránĩñť menanĩrĩ ero yarĩgťá eñagi nání rarĩñĩnĩ.

31 Bĩkwťyo dánĩ re nĩrĩnĩrĩ eánĩnĩ, “Ayĩnání oxo xanĩyaú pťnĩ nĩwiárĩmĩ xegť apĩxĩ tťnĩ nĩkumĩxĩnĩrĩná sĩnĩ xĩxegĩnĩ mimónť ná ayť ná bĩnĩnĩñť imónarĩgťĩrĩnĩ.”

32 E nĩrĩnĩrĩ eánĩñťpĩ xwĩyťá xwé yumťĩ imóniñť bĩ nání enĩ rĩnĩnĩ. “Kirisso tťnĩ áamá xfoyá siyikf imóniñyť tťnĩ nání rĩnĩnĩ.” nĩmónarĩnĩ.

33 E nerĩ aiwĩ oxoyťné woxĩnĩ woxĩnĩ sewanĩñoyťné dĩñť sipĩ inarĩgťápa segť apĩxiwamĩ enĩ dĩñť sipĩ axťpĩ wĩťrĩxĩnĩ. Apĩxiwayťné enĩ segť oxowa searťápĩ xĩxenĩ arťá nĩwĩro wéyo

uméřixini.

6

Niaíwíyo urinǵpǵi nánirini.

¹ Niaíwíyiné, Ámináo tǵni nawíni ikárinǵǵáyiné segǵ ápowami tǵni inókiwami tǵni xixeni manǵ arǵá wířixini. E nerónáyǵ, ayǵ xixeni imóninǵpǵi yarǵnagǵa nánǵ rarinǵini.

² Nwǵ ikaxǵ wé wúkaú Gorǵxo nira nurǵná re rinǵyǵ “Seyǵné xixeni nixǵdirǵnáyǵ, nanǵpǵ seaimeanǵarini.” rinǵyǵ xami rinǵpǵi, ayǵ ripirini, “Segǵ ápowami tǵni inókiwami tǵni wé ikwianǵwíyo nwanǵrǵrǵřixini.

³ Xwǵá tǵyo nwanǵáná nanǵ imóninǵpǵi seaimeari xwiogwǵ obaxǵ seamúrori enǵa nánǵ ayo wé ikwianǵwíyo nwanǵrǵrǵřixini.” rinǵpǵi apirini.

Xanowami urinǵpǵi nánirini.

⁴ Xanoyǵné, niaíwíyǵ wikǵ ónipaxǵ imónipǵri nánǵ uyǵniǵ mǵmé Áminá Jisasomi xǵdarǵǵáyǵ epaxǵ imóninǵpǵi wiepǵsiri xǵo rinǵpǵi uréwapǵyiri éřixini.

Xináiwanǵinǵ nimóniro omǵinǵ wiirǵǵǵáyǵo urinǵpǵi nánirini.

⁵ Xináiwayǵnéninǵ nimóniro omǵinǵ wiirǵǵǵáyǵné, segǵ bosǵ xwǵá tǵyo nwanǵǵǵawami wáyǵ wirow enǵ sǵřirǵnwanǵ wirow nero arǵá yǵmǵǵ wířixini. Kiraiso rinǵpǵi arǵá niwiro xǵdarǵǵǵapa bosowami yapǵ mǵwíwapǵyǵ píráninǵ yómǵinǵ nimóniro sekaxǵ searǵǵǵǵapǵi tǵni xixeni éřixini.

6 Wí bosowa weyí oneamépoyinrí wigí sɨwí anigé dániní nepániní nimóniro yarigápa mé seyíné Kiraisoyá xínáíwayínéniní nimóniro ominí wiirigáýiné enagi nání Gorixo “Ééríxini.” wimónarinípi nero ayá tɨnɨ segí bosowami aríá wíríxini.

7-8 Xínáíwániní nimóniro ominí wiirigáýíraní, ominí wiiprí nání áxenwarí minigáýíraní, níníyí pí pí naní yarigápi nání Ámináo pirí numamoríná wigí yarigápi tɨnɨ xixení wiíná enagi nání seyíné nijáriní. Ayínání segí bosowami seararigápi neróná “Ámá wí nániní miyarɨwini. Negí Áminá Gorixo nání ení yarɨwini.” niyaiwiro yayí tɨnɨ ééríxini.

Bosowami urinípi nánirini.

9 Wigí Bosoyíné ení ominí seaiirigáwa yóminí nimóniro seaíápa axípi e nero píraniní uméríxini. Bosí seyíné seamieari ayo umieari eno anínamí ɨweanorini. Wí sɨmí sɨmí e nimerí yarigáýiní mimóninorini. O e imóninjo enagi nání seyíné nijá imóninjo. Ayínání segí ominí seaiirigáwami éf uremoarigápi pɨnɨ wiáríríxini.

“Míxí nání ikíníríxininí neaiapinípi ikíníríxini.” uriní nánirini.

10 Yoparí osearimíniní imóninípi ripirini. Seyíné Ámináo tɨnɨ ikárinigá enagi nání ení sɨxí íníríxini. “Ení sɨxí o xegí ínínipimi dání ení sɨxí íníríxini.” searariní.

11 Seyíné obo xegí ináyiní nimóninípipimi dání yapí seaiepsimíniní yaríná xáíwí nimóniro

xixex mixxí wipaxí imónipírfá nání Gorixo apí tñí níkfínimáná mixxí owípoyíníri neaiapínípi nípiní níkfíníri éfírxíni.

¹² Aga áamá tñí mixxí inarínwá enagí nání míseararíní. Pí pí kwíyí ríá kíroaríní aní pírfíyo yarínípi —Apí wí wíyo seáyí e níwimóníri umearínípiríní. Wí néní tñí imónínípiríní. Wí anína tñí xwíáarí tñí íkwíróníními níminí sía yíníníminí nwearígíáyo umenwearínípiríní. Apí nípiní tñí nene mixxí inarínwá enagí nání raríní.

¹³ Ayínání sía mixxí xwíraimímí owikáraneyíníro seaipírfá gíyí gíyi imónáná éfí níwíními mú xopírárí níwiéra núfasáná síní ení neáníri awí ropírfá nání amípi Gorixo mixxí nání íkfínírxíni neaiapínípi nípiní íkfínírxíni.

¹⁴ Ayínání rípi rípi néfasáná ení síxí níni xaiwí éfí rófírxíni. Xwíyíá nepáni imónínípi areríxíní yínírxíni. Síwí wé róníní imónínípi soríá mixxí nání éfí noyíkfíníní nání yínígíápíní yínírxíni.

¹⁵ Xwíyíá yayí neainarínípi —Apí Kiraiso ámaéne neaiínípi dání áamá xíó tñí aní imónípaxípiríní. Xwíyíá yayí neainaríní apí wáí urímeaníro imónípíri nání áamá mixxí inaníro nání síkwí sú yínarígíápa yínírxíni.

¹⁶ Apí nípiní níyínímáná díní seyíné Kiraisomí wíkwíroarígíápi áamá níkfíníní imanarígíápíní nimaními úfírxíni. Níkfíníní ana tñí nimanímáná éfí obo ríá oníníri ríá níyínímáná ónapípi nípiní supíkípaxí enagí nání seararíní.

¹⁷ Yeáyí Gorixo seayímíxemeanípi áamá

míxí mîñí mîneaoxoapa oépayîñî arîxí dîkînarîgîápa dîkîñîrîxîñî. Xwîyîá Gorîxoyápi, xîoyá kwîyîpîmî dâñî seaîwapîyarîñîpî kirá mîxí nânî xîrarîgîápânîñî xîrîrîxîñî. E néíasáná enî sixí nîñî xaiwí éí róîrîxîñî.

¹⁸ Api api nerîná anîpá éîrîxîñî mîseararîñîñî. “Gorîxo arîrá neaîwîñîgîñîñî ínîná kwîyîpîmî dâñî rîxîñî urîro yarîñî wîro éîrîxîñî.” seararîñîñî. Ayînáñî seyîné maiwî bî mé sîñwí sîñwí tîñî nero pí pí seaîmeáîpî xwámámî nîwîro áamá Gorîxoyá imónîñî nîñî nânî rîxîñî wurîyîrîxîñî.

¹⁹ Nionî xwîyîá yayí neainarîñî yumîí imónîñîpî nânî masîsîá mîñîñî áwanî urîmîñîñî manî yámoarîná Gorîxo ananî woákîkî wîpaxonî nimîxîñî nânî enî rîxîñî nurîyîrîxîñî.

²⁰ Xwîyîá api yanî wurîmeiarîñîáonî enagi nânî gwí ñweañîñî. “Nionî ayá igîgî mé e rîmîgîñîñî imónîñîpî tîñî xîxenî urîmîá nânî rîxîñî nurîyîrîxîñî.” seararîñîñî.

Tikikaso nânî urîñî nânîñî.

²¹ Tikikaso —O negî nîrîxîmeá dîñî sixí uyîñwáorîñî. Ámînáó nânî wáí nurîranéná dîñî uñwîrârîpaxî yarîñorîñî. O nîseaîmearîná seyîné nionî pí pí nerî ñweañîpî nânî nijîá imónîpîrî nânî nîpîñî nânî áwanî searîñîñî.

²² Ayî rîpî nânî urowárénaparîñîñî. O nîseaîmearî áwanî searáná seyîné “Porowa e nimónîro rîá ñweañî?” yaiwîro dîñî wáí seaónîñî epîrîá nânî urowárénaparîñîñî.

²³ Gî nîrîxîmeáñîñî imónîgîáyîné, seyîné nîwayîrónîro ñwearo segî dîñî

nɪwɪkwɪrorɪŋɪpɪmɪ dɒnɪ xɪxe dɪŋɪ sɪpɪ ɪnɪro
epɪrɪfa nɒnɪ ɒpo Gorɪxo tɪnɪ ʌmɪnɒ Jɪsɪ Kiraiso
tɪnɪ awaú dɪŋɪ seakɪkayóisɪxɪnɪ.

²⁴ ʌmɒ negɪ ʌmɪnɒ Jɪsɪ Kiraisomɪ
dɪŋɪ sɪxɪ nuyɪrɪnɒ ɒmɪ dɪŋɪ peá nɪmorɪ
pɪnɪ mɪwiárarɪgɪáyo nɪyonɪ Gorɪxo wá
wɪanɪwɪnɪgɪnɪ.

xxx

Xwiyáá Gorixoyá Sinípírini
The New Testament in the Ankave language of Papua
New Guinea
Nupela Testamen long tokples Angave long Niugini

copyright © 1990 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Angave (Ankave)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-10-03

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Mar 2025 from source files dated 31 Aug 2023

7a156761-2cde-5bbc-8428-650a73434051